

K.
15. July
VII-1038 fHUNGARYINDUSTRY /1700/
Mining /1706/ACCIDENTS AND DISASTERS DUE TO FIREDAMP AND OTHER
CAUSES IN THE KOMLÓ COAL MINES.SOURCE TRIESTE:

A 20-year-old miner from KOMLÓ.

DATE OF OBSERVATION:

January 1953.

SUMMARY:

This report cites cases of firedamp explosions, and gives a brief outline of their origin, referring to those of source's own experience. He describes the rescue operations and gives the number of victims of firedamp explosions during his period of work at the KOMLÓ mine from 1949 to February 1953.

He also speaks of other disasters in the same mine, such as the breaking of a trolley resulting in the death of several miners who were working on the tracks. Another fatal accident occurred in January 1953 when a tunnel was opened to approach a fire. A 50-year-old miner was killed by flying metal, breaking his ribs in an explosion since he did not escape through the rescue tunnel.

EVALUATION COMMENT:

This report lists some accidents which occurred in the KOMLÓ coal mines. The security installations in these mines are rather neglected -- as stated in RPE Item No. 9078/53 -- which fact is the final cause of the accidents.

In general, it is also known from the press that the miners, urged to produce more and more coal, frequently neglect the necessary maintenance work and do not observe the security precautions which results in accidents in the pits.

For more background information on the KOMLÓ mines see Item No. 9078/53, and Item No. 3906/54 on the description of the exterior of the KOMLÓ coal mines.

x x x

A fiatal bányász itt leírja - saját tapasztalatai alapján - a sujtólég által a KOMLÓI bányában okozott szerencsétlenségeket és azok okát.

Előadása szerint sujtólég gázkifújás esetén történik. Ez a gázos jelenség akkor következik be, amikor

/more/

a fejtés egy négyzetdeciméteres nagyságú gáztelepet ér el, azaz kb. félméterre közelíti meg a bányász.

Ilyenkor a gáznak akkora az ereje, hogy a falat kilöki. A szénmonoxid és széndioxid összekeveredik a rendes levegővel, ezáltal keletkezik a süjtőlég. Ez gázmérgezést okoz, amely feltétlenül halálos.

Mentési eljárás: ha a bányász látja, hogy munkatársa az arton összeesik, benzínlámpájával vizsgálja meg, van-e gáz a munkatérben. Átvétlenül egyénnek a mentés szigorúan tilos. Nem szabad hozzányúlania és kivinni a süjtőlégtől érintett bányászt, mert ő is megkaphatja.

Ezért az előírt eljárás hasonló esetekben a következő: ha gáz jelenlétéről vesznek tudomást a levegőben, a bányába bevezetett telefonállomáson keresztül azonnal figyelmeztető jelentést kell leadnia az ügyeletes mentőszolgálatnak. Mikor a mentési munkálat megindul, azon a vágaton, ahol a mentés halad, a munkát és mindennemű forgalmat le kell állítani.

Bányászinformátorunknak a KOMLÓI bányában teljesített szolgálata alatt, azaz 1949-től 1953 februárig hat személy vesztette süjtőlégszerencsétlenségéből ki-folyólag életét.

Ezenkívül is számos könnyebb, illetve súlyosabb baleset történt ugyanott, mert a balesetelhárító intézkedések gyengék.

Igy például 1952 júliusában egy csilleszerelvény elszaladt, mert leszakadt a vonókapcsa, a vágat viszont hátrafelé lejtett. Minthogy a csille golyócsapágyon forog, szaladása meglehetősen nesztelen, így a sinen foglalatoss-kódó bányászokat, akik az úgynevezett "urasági"-n dolgoztak, elütötte. Mind meghalt. Számukat nem tudja pontosan. A lapok erről természetesen nem irtak, de bányász körökben nem lehetett eltussolni.

Mint személyes élményére emlékszik vissza a bányász a következő esetre. 1953 január havában történt. Nagyon szabású bányatűz támadt a Rákosi aknában, az ötödik szinten. Hogy ezt megközelíthessék és sikeresen elolthassák a tüzet, olyan rövid vágatra volt szükségük, amely egyenesen a tűzfészekhez vezet.

Igy vált szükségessé a robbantás. A vágat, ahol el kellett helyezni a robbantószert feküvel két méter, magassága is két méter, a főtéje egy és háromnegyed méter.

A robbantási munkálaton összesen hatan vettek részt, beleértve a műveletet vezető lövest és a forrást is. Volt köztük egy ötvenen felüli, sváb eredetű vágár: FINK János.

Artrobbantásról volt szó, mely kőszénből állott. Miután az arton a betöltési munkálatokat elvégezték, azaz a furólyukakba berakták a paxit töltényeket s kőszülődték a robbantáshoz, előírás szerint valamennyiüknek a mentővágatba kellett volna visszahúzódnia.

Minden vágaton u.i. százméterenként mentővágatot kell építeni. A négy bányász és a lőmester, köztük informátorunk is a derékszögben elhajló mentővágatba vonult vissza. Ezzel szemben PINK János a mentővágathoz vezető folyosó hosszabb szárán maradt guggoló helyzetben.

Ugy látszik, nem tartotta veszélyesnek az esetet vagy virtuskodásból tette ezt. Eljárásának okát az életbenmaradtak nem ismerik.

Talán nem is történt volna semmi baj, csak hogy PINK szerencsétlenségére a robbanás ereje egy ércdarabot kivetett, mely a robbanási folyosó végén levő támfába ütközött, ahonnan lepattant és abba a folyosóba vágódott, ahol a vájár guggolt.

Jajgatást hallottak, mikor odafutottak, látták: az ércdarab PINK oldalbordájába furódott és hamarosan elvérzett.

End.